

МОНІТОРІНГ РИЗИКІВ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ ЯК СКЛАДОВА СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ЗАПОБІГАННЯ ФІНАНСОВОЇ КРИЗИ

Павленко О.В., Нечасв М.Д., Чіп Л.О.

Полтавський державний аграрний університет, м. Полтава

Сільське господарство має стратегічне значення для забезпечення продовольчої безпеки України. Проте в сучасних умовах діяльність аграрних підприємств відбувається в умовах фінансової нестабільності. Фінансова криза не є раптовою подією, її виникненню передують низка подій, за якими можна її завчасно передбачити та вжити превентивних заходів. Своєчасна діагностика, поєднання кількісних і якісних методів оцінки, а також адаптація наявних методик запобігання фінансової кризи з урахуванням галузевої специфіки, є необхідними умовами для уникнення або мінімізації фінансових втрат.

Систематичне моніторингове спостереження за фінансовим станом підприємства та виявлення симптомів кризи дозволяють вчасно впроваджувати превентивні заходи та знижувати рівень фінансових ризиків.

Оцінювання ймовірності настання фінансової кризи має базуватись на поєднанні аналізу фінансових індикаторів та кількісного оцінювання ризиків, притаманних діяльності сільськогосподарських підприємств.

Такий підхід до моніторингу як складової системи управління фінансовими ризиками включає такі етапи:

1. Ідентифікація зовнішніх та внутрішніх ризиків, їх класифікація за ступенем впливу на результати діяльності.

2. Експертна оцінка загроз із використанням бальної шкали.

3. Розроблення відповідних управлінських рішень.

З огляду на природу впливу загроз на діяльність аграрних підприємств, їх можна згрупувати таким чином:

1. Чинники, що підвищують ризик банкрутства лише за певних умов.

2. Фактори, які беззаперечно збільшують ймовірність настання фінансової неспроможності.

3. Умови, за яких банкрутство підприємства є практично неминучим.

У рамках аналізу доцільно застосовувати експертне оцінювання. Воно передбачає опитування фахівців галузі (як працівників підприємства, так і незалежних експертів), які визначають рівень ризиків.

Систематичний моніторинг і своєчасна оцінка кризових проявів є запорукою до збереження фінансової стійкості аграрних підприємств.

Література:

1. Dorohan-Pysarenko L., Rebilas R., Yehorova O., Yasnolob I., Kononenko Z. Methodological peculiarities of probability estimation of bankruptcy of agrarian enterprises in Ukraine. *Agricultural and Resource Economics*. 2021. Vol. 7. No. 2. Pp. 20–39. DOI: <https://doi.org/10.51599/are.2021.07.02.02>.

2. Дорогань-Писаренко Л.О., Єгорова О.В., Яснолоб І.О. Особливості оцінки ймовірності банкрутства аграрних підприємств в Україні. *Інфраструктура ринку*. 2022. № 68. С. 223-231. DOI: <https://doi.org/10.32843/infrastructure68-39>.